УТВЪРДИЛ:

19.9.2023 г.

X

ГАЛИНА СИМЕОНОВА
РЪКОВОДИТЕЛ НА УО НА ПОС 2021-2027 г.
Signed by: GALINA SIMEONOVA SIMEONOVA

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Главна дирекция „Оперативна програма Околна среда“

УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

по Програма „Околна среда“ 2021 - 2027 г.

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ
Раздел I
Определения

Чл. 1. Използваните в настоящите условия за изпълнение на одобрените проекти по Програма „Околна среда 2021-2027 г.“ (ПОС 2021-2027 г.), наричани по-долу условия за изпълнение, съкращения, думи и изрази имат следното значение, освен ако от контекста следва друго или изрично е посочен друг смисъл:

1. **Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, наричан по-долу АДБФП** – изричното волеизявление в писмена форма на ръководителя на управляващия орган по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление;
2. **Асоцииран партньор** – физическо лице, юридическо лице и техни обединения, които са заинтересовани от реализирането на проекта и участват в изпълнението на дейностите по него, но не разходват средства от безвъзмездната финансова помощ. Асоциираните партньори не могат да бъдат определяни за изпълнители по проекта по смисъла на чл. 49 от ЗУСЕФСУ;
3. **Бенефициент** – лицето или неперсонифицираното образувание по смисъла на чл. 2, т. 9 от Регламент (ЕС) № 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика, наричан по-долу Регламент (ЕС) № 2021/1060. Страна по административните правоотношения с ръководителя на управляващия орган е единствено бенефициента;
4. **БФП** – безвъзмедна финансова помощ[1].
5. **ЕФСУ** – Европейски фондове за споделено управление;
6. **Заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, наричана по-долу ЗБФП** – изричното волеизявление в писмена форма на ръководителя на управляващия орган на ПОС 2021-2027 г., по силата на който безвъзмездната финансова помощ се предоставя на бенефициент – звено в структурата или структура към Министерството на околната среда и водите, наричано по-долу МОСВ;
7. **ЗУСЕФСУ** – Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление;
8. **Измама** - означава „измама“ по смисъла на чл. 3, параграф 2 от Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 година относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред;
9. **Индикатор за изпълнение** – означава „показател за краен продукт“, показател за измерване на конкретните резултати от интервенцията по смисъла на чл. 2, т. 13 от Регламент (ЕС) № 2021/1060;
10. **Индикатор за резултат** - означава „показател за резултат“, показател за измерване на последиците от получилите подкрепа интервенции от гледна точка по-специално на преките адресати, целевата група от населението или ползвателите на инфраструктурата, по смисъла на чл. 2, т. 14 от Регламент (ЕС) № 2021/1060
11. **Извънредни обстоятелства** - са необичайни събития, намиращи се извън контрола на една или повече държави членки, които имат значително въздействие върху финансовата позиция на сектор „Държавно управление“, или сериозен икономически спад в

[1] Размерът на БФП по настоящата процедура № BG16FFPR002-3.002 е в размер на 1 611 604,00 лв.

еврозоната или Съюза като цяло, както е посочено в член 5, параграф 1, десета алинея, член 6, параграф 3, четвърта алинея, член 9, параграф 1, десета алинея и член 10, параграф 3, четвърта алинея от Регламент (ЕО) № 1466/97 (45), или настъпването на неочаквани неблагоприятни икономически събития със значими отрицателни последици за държавните финанси, както е посочено в член 3, параграф 5 и член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО)№ 1467/97, по специално тези събития, които са възникнали след сключването на АДБФП, респективно след връчването на ЗБФП, не са могли да бъдат предвидени или предотвратени при полагане на дължимата грижа и не са резултат от действие или бездействие на Управляващия орган, бенефициента, партньор или асоцииран партньор на бенефициента;

12. **ИСУН** - Информационната система за управление и наблюдение на средствата от ЕФСУ, по смисъла на ЗУСЕФСУ;
13. **Условия за кандидатстване** – документ/и по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, определящ/и условията за кандидатстване по процедура чрез подбор на проекти или процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ПОС 2021-2027 г.;
14. **Нередност** – съгласно определението, дадено в чл. 2, т. 31 от Регламент (ЕС) № 2021/1060;
15. **Одитен орган** - Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ към министъра на финансите;
16. **Постигане на климатичната устойчивост** – съгласно определението, дадено в чл. 2, т. 42 от Регламент (ЕС) № 2021/1060;
17. **Основна дейност по проекта** - всяка дейност по проекта, без която няма да могат да бъдат постигнати целите и/или резултатите на проекта, в това число и заложените индикатори, с изключение на: дейности за организация и управление; подготвителни дейности, необходими за подготовка на проектното предложение; дейности по изготвяне на документация и други документи, свързани с възлагането на дейности по одобреното проектно предложение на външни за бенефициента изпълнители; дейности по видимост, прозрачност и комуникация и др. подобни;
18. **Партньор** – физическо лице, юридическо лице и техни обединения, които участват съвместно с кандидата в подготовката и/или техническото изпълнение и/или финансово изпълнение на проекта или на предварително заявени във формуляра за кандидатстване дейности от проекта и разходват средства от безвъзмездната финансова помощ;
19. **Ръководител на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г.** - лицето по чл. 9, ал. 5 от ЗУСЕФСУ;
20. **Счетоводен орган** - Дирекция „Национален фонд“ към Министерството на финансите;
21. **Управляващ орган, наричан по-долу УО** – Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ към Министерството на околната среда и водите.

Раздел II
Приложно поле. Изменение на условията за изпълнение

Чл. 2. Настоящите условия за изпълнение са неразделна част от утвърдените документи по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ и от АДБФП, съответно от ЗБФП. Същите се прилагат доколкото не противоречат на закона.

Чл. 3. (1) Като част от АДБФП, съответно от ЗБФП, условията за изпълнение могат да бъдат изменяни и/или допълвани по инициатива на Управляващия орган или по искане на бенефициента, когато това се основава на свързани с процедурата промени в правото на Европейския съюз и/или българското законодателство, в политиката на европейско и/или национално ниво, произтичаща от стратегически документ, или в ПОС 2021-2027 г.

(2) Одобреният с АДБФП, съответно със ЗБФП проект, може да бъде изменян и/или допълван по мотивирано искане на бенефициента и извън случаите по ал. 1, което трябва да бъде одобрено от ръководителя на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г.
(3) Условията за изпълнение, като част от АДБФП, могат да бъдат изменяни и/или допълвани в писмена форма от страна на Управляващия орган. Изменението/допълнението ще се считат за действителни, когато бенефициентът-адресат на предложението за изменение и/или допълване в срок от 14 дни от уведомяването не е направил изрично писмено възражение или е отправил насрещно предложение в различен смисъл.
(4) Условията за изпълнение, като част от ЗБФП, могат да бъдат изменяни и/или допълвани със заповед на ръководителя на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г., която се съобщава на бенефициента в 3-дневен срок от издаването ѝ писмено или посредством електронна кореспонденция в случай, в които има характеристиките на електронен документ, подписан с електронен подпис. Бенефициентът е длъжен да се запознае и да спазва всяко изменение на условията за изпълнение.
(5) Изменените условия за изпълнение са обвързващи за страните по сключения АДБФП от датата посочена в писмения акт, респективно от деня, в който изтича определеният в ал. 3, изр. 2 срок от уведомяването, а в случаите по ал. 4 – от датата на съобщаването.

Раздел III
Партньорство

Чл. 4. (1) Ако това е предвидено в документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ и/или в проектното предложение на бенефициента, представляващо приложение към АДБФП, съответно ЗБФП, той може да изпълнява задълженията си съвместно с един или повече партньори.
(2) Партньорите участват в изпълнението на проекта и разходите, извършени от тях се признават за допустими и подлежат на верификация и доказване на същото основание както разходите, извършени от бенефициента, освен ако друго не е предвидено в АДБФП, съответно в ЗБФП.
(3) Когато това е предвидено в документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, частта „Условия за кандидатстване“, бенефициентът е длъжен да сключи споразумение със своите партньори. Ръководителят на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. може да постави изисквания към клаузите и други обстоятелства, свързани с партньорското споразумение. Бенефициентът е длъжен да предостави на партньора/партньорите код за достъп до сключения АДБФП/ЗБФП в ИСУН.
Чл. 5. Бенефициентът има право да измени или прекрати споразумение с партньор единствено след получаване на предварителното писмено съгласие от ръководителя на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г.
Чл. 6. (1) Когато това е предвидено в документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ и/или в проектното предложение на бенефициента, представляващо приложение към АДБФП, съответно ЗБФП, бенефициентът изпълнява задълженията си съвместно с един или повече асоциирани партньори.
(2) Когато това е предвидено в документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, частта „Условия за кандидатстване“, бенефициентът е длъжен да сключи споразумение със своите асоциирани партньори. Ръководителят на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. може да постави изисквания към клаузите и други обстоятелства, свързани с партньорското споразумение.
(3) Асоциираните партньори подпомагат изпълнението на проекта. Бенефициентът е длъжен да предостави на асоциираните партньори код за достъп до сключения АДБФП/ЗБФП в ИСУН.
(4) Разходите, направени от асоциираните партньори са недопустими за възстановяване по ПОС 2021-2027 г.

Чл. 7. Бенефициентът има право да измени или прекрати споразумение с асоцииран партньор единствено след получаване на предварителното писмено съгласие от ръководителя на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г.

Раздел IV
Проекти, включващи предоставяне на държавни помощи

Чл. 8. (1) При определянето на безвъзмездната финансова помощ за проекти, включващи предоставянето на държавни помощи, се прилагат изискванията, съдържащи се в нормативните актове за съответния вид помощ.
(2) Видът, размерът/интензитетът и условията за предоставяне на държавната помощ, актът на Европейския съюз, съгласно който помощта се предоставя или одобрява, както и цялата информация, изискуема съгласно Закона за държавните помощи, се посочват в АДБФП, съответно в ЗБФП, когато това е приложимо.
(3) Бенефициентът е длъжен да изпълнява всички задължения, свързани с получаването на държавна помощ, минимална помощ или помощ, попадаща в обхвата на груповото освобождаване, във вид и обем, определени в АДБФП, съответно в ЗБФП и в съответствие с приложимото законодателство.
Чл. 9. (1) В случаите на предоставяне на държавни помощи, бенефициентът няма право да включва в исканията за плащания като подлежащи на възстановяване разходи, надхвърлящи размера и/или интензитета на помощта.
(2) Бенефициентът е длъжен да използва средствата, предоставяни под формата на държавна помощ, минимална помощ, освободена от уведомяване помощ или помощ, попадаща в обхвата на груповото освобождаване, единствено за финансиране на дейностите и разходите, за които тези средства се предоставят, съгласно АДБФП/ЗБФП.
(3) Бенефициентът, в качеството му на получател на помощ, е длъжен да оказва пълно съдействие на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г.

Глава втора
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АДБФП/ЗБФП
Раздел I
Права и задължения на Бенефициента

Чл. 10. (1) Бенефициентът е длъжен да изпълни дейностите, включени в проекта, при условията и в сроковете по АДБФП, съответно по ЗБФП, на свой собствен риск, с оглед на предвидените в одобреното проектно предложение (неразделна част от АДБФП/ЗБФП) цели и постигане на посочените в него индикатори, както и да използва предоставената безвъзмездна финансова помощ по предназначение;
(2) Бенефициентът е длъжен да постигне целевите стойности на индикатора/ите, включен/и в АДБФП/ЗБФП, до изтичане на срока за изпълнение на дейностите по проекта, определен в АДБФП, съответно в ЗБФП.
(3) Бенефициентът е длъжен да отчита реално постигнатите стойности на всички индикатори. Бенефициентът е длъжен да извършва това отчитане задължително най-малко към 31 декември и 30 юни на всяка календарна година посредством модул „Кореспонденция“ в ИСУН.
(4) При неизпълнение на одобрени индикатори, които са свързани с постигането на целите на ПОС 2021-2027 г., се определят, съответно налагат финансови корекции в размери, посочени в Наредбата за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕФСУ (обн., ДВ, бр. 27 от 31.03.2017 г.) или друг приложим подзаконов нормативен акт, издаден на основание чл. 70, ал. 2 ЗУСЕФСУ.

Чл. 11. Бенефициентът се задължава да извършва дейностите, включени в проекта, в съответствие с принципа на добро финансово управление, определени в Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

Чл. 12. Бенефициентът е длъжен да осигури финансовите средства за покриване на недопустими за финансиране разходи, необходими за изпълнението на проекта и за покриване на собствения принос, както и за покриване на допустимите за финансиране разходи, преди те да му бъдат възстановени от безвъзмездната финансова помощ по АДБФП, съответно по ЗБФП.

Чл. 13. (1) Бенефициентът е длъжен да използва безвъзмездната финансова помощ единствено за финансиране на дейностите, включени в проекта, съответно за възстановяване на допустимите за финансиране разходи.

(2) Безвъзмездната финансова помощ по всеки АДБФП, съответно ЗБФП, е дължима до размера на допустимите за финансиране разходи, които са верифицирани и включени в заявленията за плащане по реда на чл. 91 от Регламент (ЕС) № 2021/1060 и в отчети за счетоводната година, представени пред Европейската комисия, съгласно чл. 98 от Регламент (ЕС) № 2021/1060.

(3) Бенефициентът се задължава да не кумулира и начислява печалба вследствие на изпълнението на АДБФП, съответно на ЗБФП.

(4) Когато бенефициентът е получил средства чрез превод от Управляващия орган по своя банкова сметка, всички натрупани лихви по авансови и други плащания или евентуални приходи и/или други печалби, генерирани по време на изпълнение на АДБФП, съответно на ЗБФП, както и подлежащите на възстановяване неусвоени средства, се възстановяват на Управляващия орган. Ръководителят на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. има право да издаде указания относно срока за възстановяване на средствата и банковата сметка, по която да се преведат.

Чл. 14. (1) Бенефициентът е длъжен да спазва бюджета на проекта, въведен във формуляра за кандидатстване, наличен в ИСУН.

(2) Промени в бюджета на проекта, наличен в ИСУН, се извършват по мотивирано искане на бенефициента и след одобрение от ръководителя на Управляващия орган на ПОС 2021 – 2027 г., чрез подписване на допълнително споразумение към АДБФП, съответно чрез издаване на заповед за изменение и/или допълнение на ЗБФП, в случай че не е указано друго от Управляващия орган. В тази хипотеза не се прилага разпоредбата на чл. 3, ал. 3 изр. 2 от настоящите условия за изпълнение.

(3) Ръководителят на Управляващия орган на ПОС 2021 – 2027 г. има право да дава на бенефициента указания за промяна на бюджета на проекта, в които да посочи условията, при които би одобрил промяната да се извърши.

Чл. 15. При извършването на разходи за дейности, за които по АДБФП, съответно ЗБФП, финансовата подкрепа се предоставя чрез формите по чл. 55, ал. 1, т. 2-5 от ЗУСЕФСУ, бенефициентът не е освободен от задължението му да спазва приложимото европейско и национално законодателство.

Чл. 16. (1) Бенефициентът е длъжен да потвърждава всички разходи за строителни и монтажни работи и/или доставка на стоки и/или предоставяне на услуги и/или и положен труд, за които по АДБФП, съответно ЗБФП, финансовата подкрепа се предоставя по реда на чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ, въз основа на фактури и/или счетоводни документи с еквивалентна доказателствена стойност, съгласно приложимото законодателство.

(2) Бенефициентът е длъжен да отчита напредъка в изпълнението на дейностите по видимост, прозрачност и комуникация, за които по АДБФП, съответно ЗБФП, финансовата подкрепа се предоставя по реда на чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ, като представя документи и/или

материали, доказващи, че е изпълнил мерките за видимост, прозрачност и комуникация, в съответствие с разпоредбата на чл. 50 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

(3) Бенефициентът е длъжен преди да направи плащане към изпълнителя да извърши следните проверки:

1. пълна проверка на документите, представени от изпълнителите на дейности по проекта, както и проверка за изпълнението на приложимите условия за плащане (според съответния договор, оферта, заповед и др.);

2. проверка за изпълнението на определените условия за плащане в АДБФП, съответно в ЗБФП, за които според АДБФП, съответно ЗБФП, финансовата подкрепа се предоставя чрез формите по чл. 55, ал. 1, т. 2-5 от ЗУСЕФСУ;

3. при изпълнение на инфраструктурни проекти - проверка на място с цел да удостовери, че декларираните от изпълнителя разходи съответстват на действителния напредък при изпълнението на договора;

4. в случаите извън т. 3 - при необходимост, проверка на място с цел да удостовери, че декларираните от изпълнителя разходи съответстват на действителния напредък.

(4) Всяка проверка по ал. 3 задължително се документира от извършилите я отговорни лица, упълномощени/натоварени от бенефициента, като доказателствата за извършването ѝ се предоставят при поискване на Управляващия орган, Одитния орган и на други проверяващи и контролни органи.

(5) Бенефициентът е длъжен в съответствие с чл. 4, ал. 4 от ЗУСЕФСУ да не допуска едни и същи разходи по проекта да бъдат финансирани както по АДБФП, съответно по ЗБФП, така и с други средства от ЕФСУ или чрез други фондове и инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства.

(6) В случай че при извършване на проверка по ал. 3 се установят заявени за плащане дейности по договор за изпълнение на проекта, които се финансират и с други средства от ЕФСУ, както и от ЕСИФ или чрез други инструменти на Европейския съюз, а също и с други публични средства, бенефициентът уведомява Управляващия орган в деня на узнаване на това обстоятелство и не включва разходите за тези дейности в искания за плащане.

Чл. 17. (1) Бенефициентът е длъжен в 3-месечен срок от стартиране изпълнението на сключения АДБФП, връчената ЗБФП, да определи ръководител на проекта и членове на екипа за управление на проекта (ЕУП), респ. звеното за управление на проекта (ЗУП), а в случаите когато началото на изпълнението съвпада с датата на подписване на АДБФП/ връчване на ЗБФП - в същия срок, считано от тази дата.

(2) В 10-дневен срок от определянето на ръководителя на проекта и членове на ЕУП/ЗУП, бенефициентът уведомява писмено Управляващия орган относно имената, техния служебен адрес и координатите за връзка с тях.

(3) При промяна на ръководителя на проекта/член от екипа/звеното за управление, бенефициентът е длъжен да уведоми Управляващия орган относно тези обстоятелствата в 3-дневен срок от промяната.

(4) Всички действия, извършени от ръководителя на проект и членовете на ЕУП/ЗУП в това им качество, се считат за извършени от бенефициента и са обвързващи за него.

Чл. 18. (1) Бенефициентът се задължава, във връзка с изпълнението на проекта, да осигури ЕУП, респ. ЗУП, включително ръководител проект, които да са с подходяща професионална квалификация и опит, съобразно спецификата на проекта и определените им задачи в проектното предложение.

(2) Бенефициентът се задължава да осигури подписването от страна на членовете на екипа за управление на проекта на декларациите по чл. 5 от Наредба № Н-5 от 29.12.2022 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и счетоводно отчитане на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по програмите (Наредба № Н-5/29.12.2022 г.).

Чл. 19. (1) Бенефициентът се задължава да сключи договор с изпълнител (ако е предвидено външно възлагане) до 12 месеца от изтичането на срока, предвиден за неговото сключване, който срок е определен в проектното предложение или на друго място. Бенефициентът може да поиска изменение на графика за изпълнение на дейностите, одобрен по проекта, само след сключване на всички договори с изпълнители за дейностите, за които това е предвидено.
(2) Срокът по ал. 1 спира да тече в случаите, определени с разпоредбата на чл. 4, ал. 2 от ПМС № 23 от 13 февруари 2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 - 2027 г.
(3) При неизпълнение на задължението на бенефициента по ал. 1, изр. 1 ръководителят на Управляващия орган прекратява АДБФП, съответно ЗБФП.
Чл. 20. (1) Бенефициентът се задължава в 7-дневен срок от сключване на договор с избран изпълнител по повод изпълнението на АДБФП/ЗБФП, да представи на Управляващия орган всички документи, свързани с проведеното възлагане, както и сключените допълнителни споразумения към договорите за изпълнение на дейностите по проекта, с цел осъществяване на последващ контрол за законосъобразност. В случай че обществената поръчка или другият способ за възлагане са разделени на обособени позиции, бенефициентът се задължава да представи на Управляващия орган документите в 7-дневен срок от сключване на последния договор по поръчката/възлагането, разделено на обособени позиции, освен по изключение, когато обективни причини препятстват възможността за сключване на договор с избран изпълнител по някоя обособена позиция. Задължението по настоящата разпоредба се отнася само за договори за изпълнение на дейности, за които по АДБФП/ЗБФП финансовата подкрепа се предоставя по реда на чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ. Бенефициентът предоставя в ИСУН актуални данни за действителните собственици на изпълнителя по смисъла на чл. 3, т. 6 от Директива (ЕС) 2015/849.
(2) Бенефициентът предоставя документите по ал. 1 чрез ИСУН в същия срок, за което уведомява Управляващия орган в писмена форма – чрез ИСУН и с писмо и/или по електронна поща с електронен подпис, като прилага към уведомлението и декларация за идентичност на документите.
(3) В случай на обжалване на обществената поръчка, бенефициентът се задължава след влизане в сила на решението за определяне на класирания изпълнител или определението за допуснато предварително изпълнение на решението на възложителя, да предостави всички документи, свързани с обществената поръчка за последващ контрол за законосъобразност и да уведоми Управляващия орган по реда и в сроковете по ал. 1 - 2.
(4) Документите по ал. 1 - 3 се допълват единствено с документи, изрично изискани от Управляващия орган.
(5) Бенефициентът няма право да променя качените в ИСУН документи за последващ контрол, с изключение на случаите, в които Управляващият орган е изискал представяне на допълнителни документи и доказателства.
Чл. 21. (1) Бенефициентът се задължава да предприема всички необходими мерки за избягване на конфликт на интереси и да уведомява Управляващия орган за всяко обстоятелство, което предизвиква или би могло да предизвика такъв.
(2) Бенефициентът се задължава да не допуска конфликт на интереси и да не допуска осъществяването на корупционни схеми и практики при провеждането на процедурите и другите възлагания за определяне на изпълнител за дейностите, включени в проекта. Одобрението на „План за външно възлагане“ (ако е приложимо), на етап оценка на проектното предложение или на по-късен етап, не освобождава бенефициента от отговорността за законосъобразно възлагане на дейностите по проекта, съгласно приложимото законодателство.
Чл. 22. (1) Бенефициентът се задължава да спазва и прилага изискванията за видимост, прозрачност и комуникация, в съответствие с разпоредбата на чл. 50 от Регламент (ЕС) №

2021/1060 и Приложение IX към същия, както и мерките за видимост, прозрачност и комуникация, предвидени в одобреното му проектно предложение.
(2) Бенефициентът се задължава да предоставя при поискване материалите за осигуряване на видимост, прозрачност и комуникация на Управляващия орган, както и на институциите, органите, службите и агенциите на Съюза.
(3) Бенефициентът предоставя на Управляващия орган и Съюза безвъзмезден, неизключителен и неотменим лиценз за използването на материалите за осигуряване на видимост, прозрачност и комуникация и всички вече съществуващи права, свързани с тях, съгласно параграф 2 от приложение IX към Регламент (ЕС) № 2021/1060.
(4) Когато бенефициентът не изпълнява задълженията си по член 47 от Регламент (ЕС) № 2021/1060 или параграфи 1 и 2 от чл. 50 от Регламент (ЕС) № 2021/1060 и не е предприел корективни действия, Управляващият орган прилага мерки, отчитайки принципа на пропорционалност, като анулира до 3 % от подкрепата от фондовете за съответната операция.
Чл. 23. (1) Бенефициентът се задължава да поддържа адекватна одитна следа и да спазва изискванията за съхраняване на документите съгласно минималните изисквания на чл. 82 и Приложение XIII към Регламент (ЕС) № 2021/1060. За начална дата за поддържане на адекватна одитна следа следва се счита датата, на която е започнала подготовката на проекта.
(2) Бенефициентът е длъжен да съхранява всички разходооправдателни документи и цялата документация по АДБФП/ЗБФП, в сроковете по чл. 82 от Регламент (ЕС) № 2021/1060.
(3) Бенефициентът е длъжен да съхранява отнасящата се до проекта документация относно извършените скрининги и анализи, ако такива са налични, за климатична неутралност и устойчивост спрямо изменението на климата на проекта в сроковете по чл. 82 от Регламент (ЕС) № 2021/1060.
Чл. 24. Бенефициентът е длъжен да осчетоводява надлежно извършените разходи чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система и да осигурява достъп до счетоводната система за проверка от Управляващия орган, националните и европейските контролни и одитни органи.
Чл. 25. (1) Бенефициентът е длъжен да уведомява писмено Управляващия орган в срок не по-късно от 5 дни за приети решения и възникването на други релевантни юридически факти, свързани с предстоящи промени в правно-организационната си форма.
(2) Правата и задълженията, произтичащи от АДБФП, съответно от ЗБФП, не могат да бъдат прехвърлени от бенефициента на трето лице, освен в случай на законодателни промени или при промяна на правосубектността на бенефициента. Прехвърлянето на права и задължения се извършва само след предварително писмено съгласие на ръководителя на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г., освен в случаите на промяна на правната форма, при спазване на приложимото законодателство, вкл. в областта на държавните помощи.
(3) В случаите по ал. 2 правата и задълженията, произтичащи от АДБФП, съответно от ЗБФП, могат да бъдат прехвърлени само на лицето, правоприемник на бенефициента.
Чл. 26. Бенефициентът се задължава също:

1. да постигне заложените по АДБФП/ЗБФП индикатори и да изпълни дейностите, включени в АДБФП, съответно в ЗБФП, точно, пълно, качествено, в срок и на своя собствена отговорност, при спазване на приложимото законодателство;
2. да съдейства на Управляващия орган и на Одитния орган, както и да предоставя при поискване информация и документи, във връзка с предмета и изпълнението на АДБФП, съответно на ЗБФП, в определения за това срок;
3. да спазва разпоредбите на действащото законодателство, отнасящо се до управлението и изпълнението на АДБФП/ЗБФП, включително законодателството в областта на държавните помощи, провеждането на процедури и други форми на възлагане и избор на изпълнители на дейност по проекта, осигуряването на равни възможности и опазването на околната среда;

4. да не допуска средства, получени по АДБФП, съответно по ЗБФП, или активи, придобити при изпълнение на проекта, да бъдат предоставяни на трети лица в нарушение на законодателството в областта на държавните помощи;
5. да възложи експлоатацията на съоръженията, изградени в изпълнение на АДБФП, съответно на ЗБФП, при спазване на действащото законодателство, включително на законодателството в областта на държавните помощи (ако е приложимо);
6. да предоставя становища, документи и информация, свързани с предоставянето на държавни помощи, в т. ч. минимални помощи и/или помощи, попадащи в обхвата на груповото освобождаване, изискани от Управляващия орган, Министерството на финансите и/или от Европейската комисия, в рамките на срока, определен в искането за тяхното предоставяне;
7. при поискване да предоставя на Управляващия орган документите, свързани с откриването на нови работни места и запазването на съществуващи такива, в рамките на срока, определен в искането за тяхното предоставяне;
8. да предоставя достъп и да осигурява условия за извършване на проверки на място и одити по време на изпълнението на проекта от Управляващия орган и Одитния орган, определени български контролни и одитиращи органи, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и от страна на Европейската комисия;
9. да изпълнява мерките и указанията/препоръките, съдържащи се в докладите от проверки на място и докладите за одит, както и да предоставя на Управляващия орган информация и доказателства във връзка с тяхното изпълнение;
10. да привежда в съответствие с АДБФП, съответно със ЗБФП, и с указанията на Управляващия орган, всички инструкции, указания, правила и други вътрешни актове, които прилага в своята организация;
11. предварително, ясно и изчерпателно да уведомява Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. във всички случаи на намерение да предприеме действия по извършване на изменения, в т.ч. намаляване на обхвата/обема/предмета на дейностите/продуктите/услугите по подлежащи на възлагане обществени поръчки/договори, както и промяна на видове материали, стоки, начини/технологии на изпълнение на дейности, дори в случаи на изменения по смисъла на чл. 154 от ЗУТ при изпълнение на СМР, а също и в други подобни случаи;
12. по всички договори за доставки/услуги/строителство, при изготвяне на документацията за участие/указания за оформяне на оферти, да бъдат изготвяни подробни образци на ценово предложение, с цел офериране на единична цена за всеки отделен артикул/продукт/дейност, а не единствено обща цена за изпълнение на поръчката или част от нея;
13. да спазва стриктно клаузите на подписания договор с изпълнител, вкл. неговата оферта;
14. в случай, че на етап подаване на проектно предложение не е бил наличен подробен технически проект, при изготвяне на такъв, същият следва да отговаря на предвидените в проектното предложение дейности (по обем/обхват) и преинвестиционното проучване, и той ще се счита неразделна част от сключения АДБФП/ЗБФП. В случай на необходимост от последващо изменение на утвърдения технически проект, същото ще се извършва посредством допълнително споразумение към АДБФП/ЗБФП;
15. да не предоставя като обезпечение и да не прехвърля на трети лица свое вземане по АДБФП, без да преди това мотивирано да поиска от Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. да изрази писмено съгласие;
16. да не прехвърля придобити в резултат на АДБФП/ЗБФП права на трети лица в периода на устойчивост на инвестицията, освен когато е предвидено в условията за кандидатстване;
17. да представи на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. информация за законния и/или оправомощения представител и членовете на ЕУП/ЗУП и за подписани от тях декларации за липса на конфликт на интереси, като при смяна на законния и/или

оправомощения представител и членовете на ЕУП/ЗУП, да представи информация за тях и техните декларации, както и да предоставя в ИСУН актуални данни за неговите действителни собственици по смисъла на чл. 3, т. 6 от Директива (ЕС) 2015/849 (ако е приложимо);

18. да заложи в договорите с изпълнители условия, посредством които да възникват директно за него авторските и всички сродни права и собствеността върху изработените продукти, или каквито и да било средства и носители и свързаната с тях документация и други продукти, в пълния им обем, съгласно действащото законодателство, а в случай че това не е възможно да се считат за прехвърлени на бенефициента в пълния им обем, без никакви ограничения в използването, изменението и разпространението им, без бенефициентът да дължи каквито и да било допълнителни плащания и суми, освен договорената цена по сключения договор с изпълнител, свързан с изпълнението на сключения АДБФП/ЗБФП;

19. да поддържа съответствие с критериите за допустимост и критериите за подбор от приложимите условия за кандидатстване през целия период на изпълнение на АДБФП/ЗБФП;

20. да отчита напредъка и да подава данни относно изпълнението на проектите по условия, форма, ред и срокове, определени от Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г., вкл. по повод подаване на данни за целите на чл. 41 и чл. 42 от Регламент (ЕС) № 2021/1060;

21. до 7 дни след сключване на всички договори за изпълнение на дейности по проекта, да представи на Управляващия орган ревизиран бюджет на проекта, в съответствие с реалните стойности на тези договори;

22. при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки за изпълнение на дейности по проекта, възложителят се задължава в най-кратък срок, но не по-дълъг от 6 месеца от сключване на АДБФП/ЗБФП, да издаде съответните решения за класиране и избор на изпълнител;

23. да представя на Управляващия орган при поискване прогнози за плащания и да ги спазва В случай на възникване на обстоятелства, водещи до съществени отклонения от заявените суми и/или срокове, своевременно да информира Управляващия орган, чрез ИСУН, за причините и да представи актуализирана прогноза за плащанията;

24. да изпълнява мерките за адаптиране и за намаляване на рисковете, свързани с въздействията на изменението на климата, одобрени от Управляващия орган като част от неговия проект;

25. при изпълнението на проекта да не допуска нарушаване или ограничаване на основни права и свободи, произтичащи от Хартата на основните права на Европейския съюз и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, да предоставя информация и да спазва указанията на Управляващия орган за изпълнение на това задължение;

26. да уведомява Управляващия орган за всички жалби, сигнали и молби, постъпили в организацията на бенефициента във връзка с неспазването на Хартата на основните права на Европейския съюз и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

27. Бенефициентът е длъжен да представя пред Управляващия орган за верификация и възстановяване извършените разходи регулярно и своевременно, не по-късно от 2 месеца от датата на извършването им. Срокът от 2 месеца не се прилага, в случай че в системата ИСУН е налично искане за плащане, което не е верифицирано.

Чл. 27. Бенефициентът има право:

1. да получи безвъзмездна финансова помощ по реда, в сроковете и при условията, определени в АДБФП, съответно в ЗБФП;

2. да бъде предварително уведомяван за датите на извършване на планираните проверки на място;

3. да бъде уведомяван писмено за размера на верифицираните разходи, включени в искания за плащане;

4. да получава от Управляващия орган документи и информация относно изискванията, отнасящи се до предоставянето на безвъзмездна финансова помощ по ПОС 2021-2027 г.

Раздел II
Срокове

Чл. 28. (1) Бенефициентът е длъжен да информира в писмен вид при първа възможност Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. за възникването на всякакви обстоятелства, които биха могли да попречат или да забавят изпълнението на АДБФП, съответно на ЗБФП.
(2) В случаите по ал. 1, бенефициентът следва да посочи естеството, вероятната продължителност и предвидимите последици от настъпилото обстоятелство, както и да предприеме всички мерки за свеждане до минимум на евентуални вреди.
(3) В случай на спиране и удължаване на срокове по АДБФП, съответно по ЗБФП, независимо от обстоятелствата, довели до спирането и удължаването на сроковете, Управляващият орган на ПОС 2021-2027 г. е длъжен да възстанови само допустимите разходи, платени в периода на допустимост на разходите – от 01.01.2021 г. до 31.12.2029 г., при съобразяване с клаузите на АДБФП/ЗБФП, като плащания, извършени извън този период, остават за сметка на бенефициента.
Чл. 29. (1) В случай на отправено писмено искане от страна на бенефициента, ръководителят на Управляващия орган би могъл да спре срока за изпълнение на АДБФП/ЗБФП в случай, че са налице възникнали извънредни обстоятелства, които биха могли да доведат до възпрепятстване изпълнението на основна дейност.
(2) В случаите по ал. 1, когато извънредното обстоятелство създава необходимост да се предотвратят или отстранят тежки последици за обществения интерес, ръководителят на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. може да прекрати едностранно АДБФП, съответно да отмени едностранно ЗБФП.
(3) След отпадане на обстоятелството по ал. 1, предизвикало спирането, срокът за изпълнение на АДБФП/ЗБФП се възобновява. Бенефициентът е длъжен в деня на узнаването за отпадането на обстоятелството да уведоми Управляващия орган.
(4) В случай, че бенефициентът не уведоми Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. за отпадане на обстоятелствата, а същите са отпаднали и това е станало известно на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г., то той възобновява срока на АДБФП/ЗБФП по служебен път, за което уведомява бенефициента.
Чл. 30. (1) По преценка на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г., срокът за изпълнение на АДБФП, съответно на ЗБФП, спира да тече при съмнение за нередност, съобразно тежестта на нарушението – от датата на уведомяване на бенефициента за спирането и се възобновява след отпадане на обстоятелството, предизвикало съмнението за нередност.
(2) По преценка на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г., срокът за изпълнение на АДБФП, съответно на ЗБФП, спира да тече от датата на регистриране на сигнала за нередност и се възобновява от датата на приключване на нередността, съобразно тежестта на нарушението.
(3) Ръководителят на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. уведомява бенефициента за спирането и за възобновяването на изпълнението на АДБФП, съответно на ЗБФП, в случаите по ал. 1 и 2.
(4) Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. не извършва плащания в периода на спиране на АДБФП, съответно ЗБФП, вкл. в случаите по предходния член.

Раздел III
Отчитане на Бенефициента

Чл. 31. Бенефициентът отчита изпълнението на проекта в ИСУН и носи отговорност за достоверността и пълнотата на информацията, предоставена от него. Бенефициентът се задължава по всяко време да предоставя изисканата от Управляващия орган допълнителна информация и документи относно изпълнението на проекта.
Чл. 32. Бенефициентът е длъжен да спазва всички утвърдени от Управляващия орган указания, ръководства, инструкции и други хоризонтални документи, свързани с изпълнението на ПОС 2021-2027 г.

Раздел IV
Права и задължения на Управляващия орган

Чл. 33. Управляващият орган се задължава:

1. да предостави на бенефициента безвъзмездната финансова помощ при условията и в сроковете, определени в АДБФП, съответно в ЗБФП, до размера на декларираните пред Европейската комисия допустими разходи;
2. да уведомява бенефициента за датите на извършване на планираните проверки на място в разумен срок;
3. да уведомява писмено бенефициента за размера на верифицираните и неверифицираните разходи, включени в исканията за плащане, както и за прихванати и/или задържани временно или под условие суми;
4. да предоставя на бенефициента при поискване документи и информация относно изискванията, отнасящи се до предоставянето на безвъзмездна финансова помощ по ПОС 2021-2027 г.

Чл. 34. (1) Управляващият орган има право:

1. да проверява изпълнението на задълженията на бенефициента, произтичащи от АДБФП, съответно от ЗБФП;
2. да извършва проверки на документацията, която му е предоставена от бенефициента;
3. да извършва проверки на място на бенефициента;
4. да проверява изпълнението от страна на бенефициента на препоръки и указанията, съдържащи се в доклади от проверки на място и в одитни доклади;
5. да изисква от бенефициента информация и документи, свързани с изпълнението на АДБФП, съответно на ЗБФП;
6. да иска възстановяване на суми по нередности и други недължимо платени и надплатени суми, неправомерно получени или неправомерно усвоени средства, както и на всички суми, надхвърлящи размера на декларираните пред Европейската комисия допустими разходи;
7. да прихваща дължими от бенефициента суми от последващи плащания по АДБФП, съответно по ЗБФП;
8. да упражнява правата по предоставените от бенефициента или от трето лице обезпечения, предвидени в АДБФП, съответно в ЗБФП;
9. да определя и извършва финансови корекции;
10. да дава указания, които са задължителни за бенефициента, във връзка с изпълнението на АДБФП, съответно на ЗБФП;
11. в допълнение към посочените в закона или на други места в тези Условия за изпълнение основания, да не верифицира разходи:

a. за дейности по организация и управление на проекта (под формата на чл. 55, ал.1, т. 1 от ЗУСЕФСУ – действително направени и платени допустими разходи), за времето, за което липсва напредък на основна дейност по проекта. Неверифицираните разходи могат да бъдат заявени след отчитане на напредък по основната дейност;
b. за дейности по организация и управление на проекта (под формата на чл. 55, ал.1, т. 1 от ЗУСЕФСУ – действително направени и платени

допустими разходи) при неспазване на някой от посочените срокове в чл. 17 на настоящите условия за изпълнение, за срока на забавяне;

c. за дейности по организация и управление на проекта (под формата на чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ – действително направени и платени допустими разходи) при неспазване на някое от изисквания на чл. 18 на настоящите условия за изпълнение;
d. във връзка с които бенефициентът не е изпълнил препоръки, не представи доказателства за изпълнението, че са предприети действия за изпълнението на препоръки от доклади от проверки и/или одити, свързани с констатирани слабости при управлението на одобрения проект, включително в случаите на нарушение на чл. 38 от настоящите условия за изпълнение;
e. заявени в противоречие на чл. 26, т. 1, т. 8, т. 11 и т. 13 от настоящите условия за изпълнение;
f. на сума, равна на размера на неудържаната/непретендирана дължима неустойка по съответния договор с изпълнител, в случаи на неспазване на определени срокове или други условия по вина на изпълнителя по договора;
g. в случаите по чл. 53, ал. 1, изр. 1., чл. 55, ал. 1 и чл. 56, ал. 4 от настоящите Условия за изпълнение;
h. за непредвидени СМР при договори за инженеринг, които са резултат на грешки, непълнота, неточност, недостатъчно проучване или друга недобросъвестност и др. подобни, при изготвяне на проектната документация от страна на изпълнителя;
i. за претендирани като за непредвидени СМР, които не отговарят на условията да са такива, вкл. при съобразяване с офертата/предложението на изпълнителя.

12. да прекрати АДБФП, съответно ЗБФП при наличие на основанията, предвидени в тях и/или в действащото законодателство;

13. в случай на нарушение на чл. 50, ал. 2 от настоящите Условия за изпълнение, да поиска възстановяване на изплатените от Управляващия орган авансови средства.

(2) При изменение на бюджета на АДБФП/ЗБФП максималният размер на безвъзмездната финансова помощ за проекта се намалява с размера на средствата, представляващ разликата между планираната и реалната цена на договорите, сключени в изпълнение на АДБФП, съответно на ЗБФП, както и със съответната сума на непреки допустими разходи, за които по АДБФП, съответно ЗБФП, финансовата подкрепа се предоставя по реда на чл.55, ал.1, т.4 от ЗУСЕФСУ.

(3) Управляващият орган може да изиска ревизиран бюджет на проекта и извън случаите по чл. 26, т. 21, 21 от настоящите Условия за изпълнение, при условие, че за една или повече дейности по проекта са сключени всички или само някои договори за обществени поръчки.

Чл. 35. Управляващият орган, националните контролни и одитиращи органи, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, Европейската сметна палата и външните одитори имат право да публикуват наименованието и адреса на бенефициента, наименованието на проекта и размера на предоставената безвъзмездна финансова помощ.

Раздел V
Проверки

Чл. 36. (1) Изпълнението на проекта и резултатите от него се проверяват от Управляващия орган или определени от него лица, Одитния орган, европейски контролни и одитни органи и от представители на Европейската комисия. Проверките на място се извършват от датата

на одобрението на проекта за финансиране по ПОС 2021-2027 г. до изтичането на срока, определен по реда на чл. 65 от Регламент (ЕС) № 2021/1060.

(2) Управляващият орган има право да извършва планирани и непланирани (извънредни) проверки на място, като всеки проект подлежи най-малко на една планирана проверка на място. Проверки могат да бъдат правени от Управляващия орган както във връзка с постъпило искане за плащане, така и независимо от него. Управляващият орган има право да извършва и проверки за спазване на принципа за дълготрайност, съгласно изискванията на чл. 65 от Регламент (ЕС) № 2021/1060.

Чл. 37. (1) Управляващият орган уведомява бенефициента за планираните проверки на място предварително в разумен срок, като му предоставя следната информация: период и обхват на проверката и при необходимост документацията/информацията, която бенефициентът трябва да осигури и лица, които е необходимо да присъстват.

(2) Управляващият орган не е длъжен да уведомява бенефициента за непланираните (извънредни) проверки на място.

Чл. 38. По време на проверките бенефициентът е длъжен:

1. да определи едно или няколко лица с подходяща квалификация и опит, в зависимост от естеството на проекта, пряко ангажирани с неговото управление, които да присъстват при извършването на проверките и да оказват съдействие на проверяващите лица;

2. да осигури достъп до: финансовата, техническа, счетоводна и всякаква друга документация, бази данни и/или системи, отнасящи се до изпълнението на проекта; документи, свързани с процедурите за определяне на изпълнител и с договорите за изпълнение на дейностите по проекта; документи относно извършени разходи, вътрешни правила и процедури, инструкции, указания, длъжностни характеристики и др.; документи относно извършените скрининги и анализи, ако такива са налични, за климатична неутралност и устойчивост спрямо изменението на климата на проекта;

3. да предостави на проверяващите лица свободен достъп до обектите, реализиращи се/реализирани в резултат на проекта;

4. да осигури достъп до документацията, която се държи и/или съхранява от изпълнителите, подизпълнителите и партньорите/асоциираните партньори;

5. да оказва пълно съдействие на проверяващите лица, включително при вземането на проби, извършването на замервания и/или набирането на снимков материал и изобщо всякакви необходими доказателства.

Чл. 39. (1) За всяка проверка на място Управляващият орган изготвя доклад, който се изпраща на бенефициента на хартиен носител и чрез ИСУН. В случай че докладът съдържа препоръки, ръководителят на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. определя срок, в който бенефициентът да ги отстрани.

(2) Бенефициентът е длъжен да изпълни препоръките, съдържащи се в доклада по ал. 1, в определения за това срок. Изпълнението на препоръките, съдържащи се в доклада, се проследява при последваща проверка на място.

Глава трета
ПОДЛЕЖАЩИ НА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ РАЗХОДИ
Раздел I
Допустими разходи

Чл. 40. (1) На възстановяване подлежат само направените от бенефициента (вкл. от партньора му) допустими разходи. За допустими се считат разходите, които отговарят на изискванията за допустимост, уредени в действащото европейско и национално законодателство, както и в настоящите условия за изпълнение.

(2) Недопустимите за финансиране разходи, които са одобрени и платени от бенефициента, остават за негова сметка и не подлежат на възстановяване и финансиране чрез безвъзмездната финансова помощ.
(3) В случай че съгласно приложимото право, в Насоките, част „Условия за кандидатстване“ или в самия проект е определен максимален процент на определена категория разходи спрямо общия размер на безвъзмездната финансова помощ или по друг начин бъде определен максимален размер на определена категория разходи, на възстановяване подлежат само разходите до съответно определения максимален размер, а направените над този размер разходи остават за сметка на бенефициента.

Раздел II
Верифициране на разходи

Чл. 41. (1) На верифициране подлежат само разходите, по отношение на които са спазени изискванията за допустимост.
(2) Бенефициентът се задължава да не включва в договорите с изпълнителите изисквания за минимална стойност на разходите, които да бъдат отчитани към него.
(3) Бенефициентът декларира в искането за плащане към Управляващия орган най-малко следното:
1. проверките по чл. 16, ал. 3 от настоящите Улсовия за изпълнение са извършени;
2. при извършени одити или проверки на контролни органи не са констатирани слабости и пропуски при управлението и изпълнението на дейностите по одобрения проект, а за констатираните такива са предприети действия за тяхното отстраняване.
Чл. 42. (1) Управленските проверки за верифициране на разходите включват:
1. документална проверка на всяко искане за плащане, подадено от бенефициента, включително и на придружаващата го документация, която обхваща минимум обстоятелствата по чл. 19, ал. 4, т. 1 от Наредба № Н-5/29.12.2022 г.;
2. проверки на място на бенефициента, включително на мястото на изпълнение на проекта, финансови посредници или крайни получатели, партньори на бенефициента, когато това е приложимо, по преценка на Управляващия орган.
(2) Управляващият орган може да изиска от бенефициента допълнителни документи и разяснения по време на проверката.
(3) Фактурите и счетоводните документи с еквивалентна доказателствена стойност следва да съдържат следните реквизити: наименованието на програмата, номера от ИСУН на АДБФП, съответно на ЗБФП, както и номера и датата на договора за изпълнение на дейностите по проекта. В случай че представените от бенефициента документи не съдържат посочените реквизити, разходите, включени във фактурата или счетоводния документ, не се верифицират.
(4) Когато договорът за изпълнение на дейностите по проекта е сключен преди сключване на АДБФП, съответно ЗБФП, реквизитите по чл. 42, ал. 3 задължително следва да се поставят на гърба на фактурите/документите с еквивалентна доказателствена стойност. Когато това е невъзможно, бенфициентът е длъжен да поиска указания от Управляващия орган.
(5) В случай че удостоверяването на съответния разход не може да се извърши с фактура, извършването на разхода се доказва с:
1. документ с еквивалентна на фактура доказателствена стойност - документи, които се издават при наличието на следните кумулативно дадени обстоятелства:
1.1. не може да се издаде фактура по действащото българско законодателство или по законодателството на издателя ѝ;
1.2. съдържа всички основни реквизити на фактура;
1.3. издаден е съобразно изискванията на действащото законодателство на издателя ѝ;
1.4. предоставено е заверено извлечение на изискванията на действащото законодателство на издателя ѝ в случаите, когато то не е българското;

2. друг разходооправдателен документ с доказателствена стойност по смисъла на българското законодателство.

Глава четвърта
ПЛАЩАНИЯ КЪМ БЕНЕФИЦИЕНТА
Раздел I
Видове плащания

Чл. 43. (1) Безвъзмездната финансова помощ се предоставя на бенефициента под формите, уредени в чл. 55, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, съгласно предвиденото в АДБФП, съответно в ЗБФП, и при спазване на действащото законодателство.
(2) Управляващият орган извършва плащания към бенефициента в рамките на заложените от дирекция „Национален фонд“ в Министерството на финансите лимити.
(3) Управляващият орган извършва авансови, междинни и окончателни плащания въз основа на искане на бенефициента, съгласно предвиденото в АДБФП, съответно в ЗБФП, и при спазване на действащото законодателство – ЗУСЕФСУ, Наредба № Н-5/29.12.2022 г.
Чл. 44. (1) Авансовите плащания, които Управляващия орган на ПОС 2021-2027 извършва по АДБФП/ЗБФП, са до размера, определен в чл. 7 от Наредба № Н-5/29.12.2022 г. и съгласно предвиденото в АДБФП, съответно в ЗБФП и в настоящите Условия за изпълнение.
(2) Общият размер на авансовите и междинните плащания по АДБФП/ЗБФП се определя от Управляващия орган на ПОС 2021-2027 съгласно чл. 9, ал. 3 от Наредба № Н-5/29.12.2022 г.
(3) Окончателното плащане по АДБФП/ЗБФП се изчислява от Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. съгласно чл. 9, ал. 2 от Наредба № Н-5/29.12.2022 г.

Раздел II
Условия за извършване на авансови плащания

Чл. 45. Доколкото в нормативен акт или в настоящите Условия за изпълнение не е предвидено друго, авансови плащания се извършват след предоставяне на обезпечение от бенефициента.
Чл. 46. (1) За получаване на аванса, бенефициентът трябва да представи чрез ИСУН искане за плащане по образец, съдържащ се в системата.
(2) Авансовото плащане за проектите се извършва след сключване на АДБФП, съответно ЗБФП и след представяне на документи, доказващи издаването и/или учредяването на обезпечението за авансовото плащане, когато такова се изисква, които освен чрез ИСУН, се представят и в оригинал.
(3) Обезпечение за авансово плащане не се изисква от бенефициенти – разпоредители с бюджет по чл. 11, ал. 3 и 9 от Закона за публичните финанси, от разпоредители с бюджет от по-ниска степен, от юридическите лица по чл. 13, ал. 4 от същия закон, с изключение на случаите по чл. 7, ал. 1, т. 3 от Наредба № Н-5 от 29 декември 2022 г. За целите на доброто финансово управление на ПОС 2021-2027 г., обезпечението на авансово плащане от частноправни субекти става чрез обезпечение с гаранция от банка или друга финансова институция. Когато обезпечението е под формата на имуществена застраховка, условията по нея предварително се съгласуват от Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. Не е допустимо обезпечение под формата на запис на заповед и други менителнични ефекти, освен когато е предвидено друго.
(4) Срокът на валидност на обезпечението за авансово плащане не може да бъде по-кратък от пет месеца след срока за извършване на финалното плащане по проекта, определен

съгласно АДБФП, съответно в ЗБФП, или до пълно покриване на аванса с допустими разходи платени от бенефициентите.

(5) В случай на удължаване на срока за извършване на окончателното плащане по проекта, срокът на валидност на обезпечението на авансовото плащане следва да бъде удължен така, че да отговаря на изискването по ал. 4, съответно, при необходимост, да се учреди или издаде ново обезпечение. Алинея 2 се прилага съответно.

(6) При обезпечение с гаранция, издадена от банка или финансова институция, тя трябва да бъде безусловна и неотменима в полза на администрацията, в чиято структура е Управляващия орган.

(7) Управляващият орган има право, при необходимост, да изисква предоставянето на документите в оригинал, както и други документи, извън посочените в Списъка на писмените доказателства, които бенефициентът прилага към искане за извършване на плащане.

Чл. 47. (1) Управляващият орган извършва проверка на документите и може да уведоми бенефициента при констатиране на някое от следните обстоятелства:

1. искането за плащане е непълно или неточно;

2. не е представен някой от изискуемите документи;

3. някой от представените документи не съответства на изискванията на Управляващия орган, но може да бъде приведен в съответствие с тях;

4. заявената в искането за плащане сума надвишава размера на авансовото плащане, определен в АДБФП, съответно в ЗБФП.

(2) В случаите по ал. 1, Управляващият орган може да уведоми бенефициента за констатираните от него непълноти, неточности и/или несъответствия и определя допълнителен срок за тяхното отстраняване, не по-дълъг от един месец.

Чл. 48. (1) Управляващият орган извършва авансово плащане в двуседмичен срок от получаването искането за плащане.

(2) Когато бенефициентът не е приложил документ, необходим за извършване на авансовото плащане, или не представи обезпечение, Управляващият орган може да го покани да ги представи. Срокът по ал. 1 на този и на предишния член спира да тече до датата на представянето им.

(3) Спреният срок се възобновява от надлежното отстраняване на непълнотите, неточностите и/или несъответствията или от предоставянето на изисканите от Управляващия орган документи/информация.

Чл. 49. (1) Управляващият орган не извършва авансово плащане в следните случаи:

1. заявените в искането за плащане суми са недължими, тъй като в АДБФП, съответно в ЗБФП, в условията за кандидатстване или по друга причина не е предвидено извършването на авансово плащане;

2. бенефициентът не е представил надлежно искане за авансово плащане или някой от изискуемите документи;

3. някой от представените документи не съответства на изискванията на Управляващия орган и не може да бъде приведен в съответствие с тях, като същевременно не може да бъде заменен с нов документ, отговарящ на изискванията на Управляващия орган;

4. при неспазване на задълженията на бенефициента по чл. 26, т. 22 от настоящите Условия за изпълнение;

5. авансово плащане не е дължимо по друга причина.

(2) В случаите по т. 2 и т. 4 от предходната алинея Управляващият орган извършва авансово плащане след подаване на ново искане от бенефициента, при съответно прилагане на правилата по настоящия раздел.

Чл. 50. (1) Бенефициентът се задължава да не използва средствата, предоставени му под формата на авансово плащане по АДБФП, съответно по ЗБФП, като обезпечение на каквито и да е негови задължения, несвързани с изпълнението на АДБФП, съответно ЗБФП.

(2) Бенефициентът няма право без основателна причина да тегли на каса (в брой) платената по авансовото искане за плащане сума.

Раздел III
Условия за извършване на междинни плащания

Чл. 51. (1) Междинни плащания се извършват съгласно чл. 62 и под формите, регламентирани в чл. 55, ал. 1, от ЗУСЕФСУ за възстановяване на допустими разходи, след верификацията им от Управляващия орган и след установен от него физически и финансов напредък по проекта.

(2) За получаване на междинно плащане бенефициентът подава чрез ИСУН искане за плащане по образец, съдържащ се в системата.

(3) С оглед необходимостта от извършване на преценка за законосъобразността на заявените в искането за плащане разходи, бенефициентът следва да подава искания за плащане, при условие, че по отношение на заявените разходи е издаден акт или друго писмено изявление на ръководителя на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. за осъществен контрол за законосъобразност на възлагането на същите. При несъобразяване на настоящата разпоредба и в случай, че Управляващия орган бъде във фактическа невъзможност за установяване наличието на кумулативните изисквания на Раздел I от Глава V на ЗУСЕФСУ, които се явяват предпоставка за верифициране на разхода, заявеният разход ще бъде отказан.

(4) При отчитане на непреки разходи по формата, определена в чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ, бенефициентът включва в искането за междинно плащане сума в размер на 75% от произведението на процента на единната ставка и отчетените допустими преки разходи.

Чл. 52. (1) Към искането за плащане следва да бъдат подавани:

1. технически и финансов отчет – по образец, съдържащ се в ИСУН;
2. разходооправдателни документи (фактури, документи с еквивалентна доказателствена стойност, платежни нареждания, банкови извлечения за извършени преводи и други документи), които удостоверяват размера на допустимите разходи, включени в искането за междинно плащане;
3. документи, посочени в АДБФП, съответно ЗБФП и в Списъка на писмените доказателства за финансиране на формата, определена в чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ за непреките разходи по проекта;
4. други документи, посочени в АДБФП, съответно ЗБФП и в Списъка на писмените доказателства, които бенефициентът прилага към искане за извършване на плащане, приложен към настоящите Условия за изпълнение.

(2) В исканията за междинни плащания бенефициентът посочва общия размер на допустимите разходи, които се възстановяват под формата по чл. 55, ал. 1, т. 1-3 от ЗУСЕФСУ, отчетени с приложените към тях разходооправдателни документи, както и дължимия размер на непреките разходи по чл. 55, ал. 1, т. 4, от ЗУСЕФСУ, изчислен в съответствие с чл. 51, ал. 4 на настоящите Условия за изпълнение, и като определя източниците на съфинансиране на средствата, включително собствения принос, в съответствие с процента, предвиден в АДБФП, съответно ЗБФП.

(3) Управляващият орган си запазва правото, при спазване на действащата нормативна уредба, да укаже на бенефициента да включва в исканията за плащане непреки разходи под формата по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ до определен процент от определената за тях единна ставка. В този случай остатъкът до пълния размер на дължимата единна ставка, ако такъв е дължим, се възстановява на бенефициента при извършване на окончателното плащане.

(4) В случай че при извършване на проверката се установи, че някои от разходите или всички разходи, включени в искане за междинно плащане са извършени за дейности, финансирани с други източници на публични средства или чрез други финансови инструменти по смисъла на Регламент (ЕС) № 2021/1060, съответните разходи не се верифицират и не се възстановяват от безвъзмездната финансова помощ.

Чл. 53. (1) Ако при извършването на управленската проверка се установи, че някои от разходите или всички разходи, включени в искане за междинно плащане, не съответстват на изискванията за верификация или не е налице физически и финансов напредък по проекта, съответните разходи не се верифицират, съответно не се възстановяват от безвъзмездната финансова помощ. Едновременно с извършването на верификацията на разходите, включени в искането за междинно плащане и подлежащи на възстановяване под формата на безвъзмездна финансова помощ, вкл. под формата по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ, Управляващият орган верифицира и размера на разходите, които бенефициентът е бил длъжен да осигури под формата на собствен принос. Собственият принос на бенефициента се определя като процент от реално разходваните средства по проекта за допустими разходи и се приспада от размера на всяко междинно и окончателно плащане.
(2) В случаите по ал. 1 съответните разходи могат да бъдат верифицирани, ако се включат в следващи искания за плащане, след представянето на документ и/или разяснения, или при възможност да се докаже физически и финансов напредък по проекта.
(3) Размерът на дължимите непреки разходи по формата по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ се изчислява след налагане на определената в АДБФП/ЗБФП ставка към верифицираните преки разходи за съответното искане за плащане при спазване на условието по чл. 51, ал. 4 от настоящите Улсовия за изпълнение.

(4) Управляващият орган уведомява бенефициента за резултатите от проверката за верификация включително за сумите, които са верифицирани, съответно сумите, които не са, както и мотивите за това.

(5) Верифицираните суми по искането за плащане се посочват в лева, по източници на съфинансиране /безвъзмездна финансова помощ и собствен принос/, в съответствие с АДБФП, съответно ЗБФП.

Раздел IV
Условия за извършване на окончателно плащане

Чл. 54. (1) Окончателното плащане се извършва съгласно чл. 62 от ЗУСЕФСУ за възстановяване на допустими разходи след верификацията им от Управляващия орган и след установяване на физическото и финансово изпълнение на проекта и постигане на заложените индикатори.

(2) За получаване на окончателно плащане бенефициентът подава чрез ИСУН искане по образец, съдържащ се в системата. Искането се подава в срок от един месец от приключването на всички дейности по проекта, но не по-късно от един месец след изтичане на срока за изпълнение на дейностите по проекта.

(3) В искането за окончателно плащане бенефициентът включва и остатъчния размер на непреките разходи по формата, определена в чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ, изчислен като разлика между общия размер на допустимите непреки разходи по проекта и възстановените от Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. такива по искания за междинни плащания.

Чл. 55. (1) Ако при извършването на управленската проверка се установи, че някои от разходите или всички разходи, включени в искане за окончателно плащане, не съответстват на изискванията за верификация или не е налице физически и финансов напредък по проекта, съответните разходи не се верифицират.
(2) В искането за окончателно плащане бенефициентът посочва:
1. общия размер на допустимите преки разходи, отчетени с приложени разходооправдателни документи, като определя източниците на съфинансиране на средствата, включително, ако е приложимо, собствения принос, в съответствие с процента предвиден в АДБФП, съответно ЗБФП;

2. остатъка за възстановяване на непреките разходи по формата на чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ.

(3) При отчитане на разходи за организация и управление под формата по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ в окончателно искане за плащане по проекта, в него се включват действително извършените и платени от бенефициента преки разходи през съответния отчетен период, както и непреки разходи, изчислени като разлика между общия размер на допустимите непреки разходи по проекта и възстановените по искания за междинни плащания от Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. такива.

(4) По изключение в искането за плащане могат да се включат и действително извършени и платени преки разходи и съотносими непреки разходи по формата на чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ от предходни отчетни периоди, които не са били отчетени своевременно или са били отчетени, но не са били верифицирани от УО.

Чл. 56. (1) Окончателното плащане се извършва в срок до 80 дни от датата на постъпване на искането за плащане при Управляващия орган, заедно с изискуемите документи.

(2) Преди извършване на окончателното плащане Управляващият орган извършва управленски проверки.

(3) В рамките на проверките Управляващият орган, в съответствие с чл. 20 от Наредба № Н-5/29.12.2022 г., може да извърши проверка на място и да изготви доклад, който при необходимост съдържа и препоръки за бенефициента. До изпълнение на съдържащите се в доклада препоръки във връзка с чл. 63, ал. 1 от ЗУСЕФСУ окончателно плащане не се извършва.

(4) Ако при извършването на проверката на място се установи, че някои от разходите или всички разходи, включени в искане за окончателно плащане, не съответстват на изискванията за верификация или не е налице физически или финансов напредък по проекта, съответните разходи не се верифицират.

(5) Размерът на остатъчната стойност на дължимите в окончателното плащане непреки разходи по формата по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ се определя от Управляващия орган като разлика между общо верифицираните непреки разходи по проекта и финансираните непреки разходи с междинни искания за плащане

(6) Едновременно с извършването на верификацията на разходите, включени в искането за окончателно плащане и подлежащи на възстановяване под формата на безвъзмездна финансова помощ, вкл. по формата по чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ, Управляващият орган верифицира и размера на разходите, които бенефициентът е бил длъжен да осигури под формата на собствен принос, ако такова е предвидено в АДБФП, съответно ЗБФП. Собственият принос на бенефициента се определя като процент от реално разходваните средства по проекта за допустими разходи и се приспада от размера на всяко междинно и окончателното плащане.

(7) Управляващият орган уведомява бенефициента за резултатите от проверката за верификация, включително за сумите, които са верифицирани, съответно сумите, които не са и мотивите за това.

Чл. 57. В случай че бенефициентът не представи искане за окончателно плащане, Управляващият орган извършва проверка на място, при която ако установи, че бенефициентът е извършил допустими за финансиране разходи, същите се верифицират служебно от Управляващия орган.

Глава пета
НЕРЕДНОСТ И ИЗМАМА
Раздел I

Определения за нередност и измама

Чл. 58. (1) Бенефициентът декларира, че е запознат с определенията за нередност и измама по смисъла на приложимото европейско законодателство, като при подаването на проектното предложение попълва и представя декларация по образец, който е приложен към насоките за кандидатстване, в частта „условия за кандидатстване“.
(2) Бенефициентът е длъжен да запознае всички свои служители, участващи в управлението и/или изпълнението на проекта, с определението за нередност и измама и с действията, които следва да предприемат, в случаите когато заподозрат наличието на нередност или измама. Запознаването на служителите се удостоверява с подписването на декларация по образеца по ал. 1 от всеки от служителите.
(3) Бенефициентът е длъжен, при промяна в състава на служителите или други лица, участващи в управлението и/или изпълнението на проекта, да извърши действията по ал. 2 в 10-дневен срок от назначаването/преназначаването на служители или други лица.
(4) Декларациите по предходните алинеи се съхраняват от бенефициента в рамките на срока по чл. 82, пар.1 от Регламент (ЕС) № 2021/1060.
Чл. 59. Бенефициентът се задължава да следи и да докладва на Управляващия орган за сигнали за нередности и измами при изпълнението на проекта.

Раздел II
Извършване на финансови корекции

Чл. 60. (1) В случаите по чл. 70, ал. 1 от ЗУСЕФСУ Управляващият орган може да отмени изцяло или частично финансовата подкрепа със средства от ЕСИФ като наложи на бенефициента финансова корекция.
(2) Основанието за налагане на финансова корекция и установяването на приложимия ѝ размер се определят съгласно релевантното действащо национално законодателство.
Чл. 61. (1) При наличие на нередност, съставляваща нарушение на приложимото право на Европейския съюз и/или българското законодателство съгласно чл. чл. 70, ал. 1, т.1-10 от ЗУСЕФСУ, Управляващият орган уведомява писмено бенефициента, като му предоставя възможност за подаване на възражения.
(2) Бенефициентът може да подаде писмено възражение срещу основателността и/или размера на предложената финансова корекция в определен от Управляващия орган разумен срок, който не може да бъде по-кратък от 2 седмици от уведомяването по ал. 1.
(3) Ако бенефициентът не подаде възражение в срока по ал. 2 или след получаване на постъпилото възражение, Управляващият орган, в 1-месечен срок от представянето на възражението, съответно от изтичането на срока за това, издава писмено мотивирано решение за определяне на финансова корекция. Управляващият орган уведомява бенефициента за определената финансова корекция и за нейния конкретен размер. Срокът по изр.1 е инструктивен.
(4) В случай, че Управляващият орган приеме мотивите на бенефициента за неопределяне на финансова корекция и вече не е налице нарушение на приложимото законодателството, същият прекратява започнатото административно производство и уведомява бенефициента за това.
(5) В случай че Управляващият орган приеме мотивите на бенефициента в частта, касаеща финансовия ефект на установените нарушения, в 1-месечен срок от представянето на възраженията Управляващият орган прекратява производството по налагане на финансова корекция. Управляващият орган уведомява бенефициента за издадения акт.
(6) Решението по ал. 3, ал. 4 и ал. 5 представлява индивидуален административен акт.

Раздел III
Ред за възстановяване на неправомерни разходи

Чл. 62. (1) Бенефициентът е длъжен да възстанови на Управляващия орган предоставената безвъзмездна финансова помощ, когато е:
1. определена индивидуална финансова корекция;
2. установена недължимо платена или надплатена, както и неправомерно получена или неправомерно усвоена сума.
(2) Бенефициентът е длъжен да възстанови на Управляващия орган сумата по предоставеното авансово плащане, когато се установи, че предоставените средства не се разходват за извършване на плащания по проекта и/или че се използват за финансиране на недопустими разходи.
(3) В случай че Управляващият орган установи нарушения на законодателството в областта на държавните помощи, включително при неизпълнение на задължения на бенефициента във връзка с предоставянето на държавни помощи, Управляващият орган има право да изисква от бенефициента възстановяване на неправомерно получените от него суми, заедно със съответните лихви, които се начисляват за периода от датата, на която неправомерната помощ е била на разположение на получателя, до датата на нейното възстановяване.
(4) В случаите на установена нередност бенефициентът е длъжен да възстанови всички подлежащи на възстановяване суми, заедно със съответната лихва, когато такава се дължи, която се начислява от момента, в който задължението стане изискуемо. Във всички случаи, когато бенефициентът възстанови дължимите от него суми по нередности, той е задължен да ги осчетоводи в счетоводната си система.
(5) В случаите на установени неправомерно получени суми бенефициентът е длъжен да възстанови всички подлежащи на възстановяване суми, заедно със съответната лихва, когато такава се дължи, която се начислява от момента, в който задължението стане изискуемо. Във всички случаи, когато бенефициентът възстанови дължимите от него суми, той е задължен да ги осчетоводи в счетоводната си система.
Чл. 63. (1) Бенефициентът се задължава да спазва чл. 65 от Регламент (ЕС) № 2021/1060 и да възстанови средствата от ПОС 2021-2027 г., ако в срок до 5 години от окончателното плащане или в рамките на периода от време, определен съобразно приложимите правила за държавни помощи, възникне някое от следните обстоятелства:
1. прекратяване или преместване на производствена дейност извън региона от ниво 2 по NUTS, в който се е получавала подкрепата;
2. промяна на собствеността на инфраструктура, което носи неправомерно предимство на търговско дружество или публичен субект;
3. значителна промяна, която засяга естеството, целите или условията за изпълнение на операцията и която би довела до подкопаване на първоначалните ѝ цели.
(2) Неправомерно платените суми по ал. 1 се възстановяват от бенефициента пропорционално на периода, за който изискванията не са били изпълнени.
Чл. 64. Бенефициентът възстановява дължимите средства в сроковете и по реда на ЗУСЕФСУ и на Наредба № Н-5/29.12.2022 г.
Чл. 65. (1) Всички разходи, свързани с възстановяването на дължими суми на Управляващия орган, независимо от основанието за това, са изцяло за сметка на бенефициента.
(2) Управляващият орган не отговаря за щети или понесени вреди от персонала или имуществото на бенефициента през време на изпълнението на проекта или като последица от него. Бенефициентът не може да иска промяна на бюджета на проекта или други видове плащания за компенсиране на такава щета или вреда.

Глава шеста
ИЗМЕНЕНИЕ НА АДБФП/ЗБФП

Чл. 66. (1) Сключеният АДБФП може да бъде изменян с допълнително писмено споразумение в частта на предоставената стойност на БФП в хипотезата на чл. 14, ал. 2,

когато надвишава максималната стойност, определена в условията за кандидатстване, при наличен финансов ресурс и след Решение на Ръководителя на Управляващия орган.
(2) Издадената ЗБФП може да бъде изменяна с допълнително писмено волеизявление в частта на предоставената стойност на БФП в хипотезата на чл. 14, ал. 2, когато надвишава максималната стойност, определена в условията за кандидатстване, при наличен финансов ресурс и след Решение на Ръководителя на Управляващия орган.
Чл. 67. **(1)** Сключеният АДБФП може да бъде изменян с допълнително писмено споразумение в частта на срока за изпълнение в хипотезата на чл. 3, ал. 2, когато той е различен от максимално определения в условията за кандидатстване, като същият не може да бъде по-дълъг от посочения в Регламент (ЕС) 2021/1060, а именно до 31.12.2029 г.
(2) Издадената ЗБФП може да бъде изменяна с допълнително писмено волеизявление в частта на срока за изпълнение в хипотезата на чл. 3, ал. 2, когато той е различен от максимално определения в условията за кандидатстване, като същият не може да бъде по-дълъг от посочения в Регламент (ЕС) 2021/1060, а именно до 31.12.2029 г.
(3) Искането за удължаване трябва да бъде мотивирано и придружено от всички доказателства за наличието на обстоятелствата, налагащи удължаването.

Глава седма
ПРЕКРАТЯВАНЕ НА АДБФП/ЗБФП

Чл. 68. Управляващият орган прекратява едностранно АДБФП, съответно ЗБФП, когато бенефициентът не сключи договор с изпълнител до 12 месеца от изтичането на срока, предвиден за неговото сключване, който срок е определен в проектното предложение..
Чл. 69. Управляващият орган може да прекрати едностранно АДБФП, съответно ЗБФП, за да предотврати или отстрани тежки последици за обществения интерес.
Чл. 70. АДБФП, съответно ЗБФП може да бъде едностранно прекратен, когато АДБФП, съответно ЗБФП, не е възможно да бъде приведен/а в съответствие със свързани с процедурата за предоставяне на безвъзмездната финансовата помощ промени в правото на Европейския съюз и/или българското законодателство, в политиката на европейско и/или национално ниво, произтичаща от стратегически документ, или в ПОС 2021-2027 г., както и при несъгласие на другата страна с промените.
Чл. 71. АДБФП, съответно ЗБФП може да бъде прекратен в резултат на подадено искане на бенефициента.
Чл. 72. (1) При прекратяване на АДБФП, съответно на ЗБФП, Управляващият орган има право да иска от бенефициента да му възстанови всички изплатени средства по АДБФП, съответно по ЗБФП в указан от Управляващия орган срок, ведно с дължимата лихва, която се начислява от момента, в който задължението стане изискуемо.
(2) Прекратяването на АДБФП, съответно ЗБФП се извършва по реда и при наличие на основанията, съдържащи се в действащата нормативна уредба.

Глава седма
ПОДСЪДНОСТ ПРИ СПОРОВЕ

Чл. 73. (1) АДБФП, съответно ЗБФП, се оспорва по реда за оспорване на индивидуални административни актове, уреден в Административнопроцесуалния кодекс.
(2) Всички актове, издавани от Управляващия орган във връзка с АДБФП, съответно със ЗБФП, са административни актове и се оспорват пред компетентния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.
(3) На съдебен контрол не подлежат индивидуалните административни актове, издадени от Управляващия орган, когато бенефициентът е от същата административна структура.

Глава осма

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 74. С подписването на АДБФП бенефициентът се съгласява личните му данни да бъдат съхранявани и обработвани от Министерството на околната среда и водите за целите на изпълнението на задълженията на Управляващия орган, уредени в Регламент (ЕС) № 2021/1060.

Чл. 75. Обмен на информация между бенефициента и Управляващия орган се осъществява чрез система за електронен обмен на данни (ИСУН), съгласно чл. 69, пар.8 от Регламент (ЕС) № 2021/1060.

Чл. 76. Кореспонденцията съдържа обозначение на номера на проекта, номера на АДБФП, съответно на ЗБФП и пълното наименование на проекта.

Чл. 77. Управляващият орган и бенефициентът се задължават да спазват действащото европейско и национално законодателство, регулиращо изпълнението на задълженията им по АДБФП, съответно по ЗБФП.

Чл. 78. В случай че някоя от клаузите на настоящите условия за изпълнение бъде обявена за нищожна, невалидна или неприложима изцяло или отчасти по силата на нормативен, административен или съдебен акт, тази клауза няма да се прилага, без това да засяга действителността и/или приложимостта на останалата част от условията за изпълнение.

Чл. 79. Неразделна част от настоящите условия за изпълнение са:

1.1 образец на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;

1.2. образец на заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;

2. списък на писмените доказателства, които бенефициентът прилага към искане за извършване на плащане съгл. чл. 60, ал. 2 от ЗУСЕФСУ;
3. образец на декларация по чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕФСУ
4. образец на заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН
5. образец заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН

* * * *